

ARCHIEF - AANWINSTEN

ARCHIEF - DE GRAAF/PIERSON

Het Reveil-Archief (Universiteitsbibliotheek, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, tel. 525 22 84) ontving enige tijd geleden van de heer en mevrouw De Graaf-Zijlstra uit Goes een waardevolle collectie van meer dan duizend brieven, uit de periode 1850 - 1880. Daarbij zijn er meer dan tweehonderd van Allard Pierson: aan zijn vriend en zwager Adriaan Gildemeester, aan zijn zuster Johanna Elisabeth en haar man Nicolaas Hendrik de Graaf, aan zijn ouders Gregory Pierson-Oyens en aan zijn verloofde, later echtgenote Pauline (Pierson-Gildemeester). Een gedeelte van deze brieven is reeds verwerkt in het boek van dr D. A. de Graaf, *Het leven van Allard Pierson*, Groningen 1962, maar er is nog veel nieuw materiaal te vinden.

Grote aantallen brieven zijn er van

1. Nicolaas Hendrik de Graaf, mede-oprichter van Secor Dabar en later o.m. predikant te Amsterdam (ten tijde van de Doleantie) aan zijn vrouw en zijn schoonouders,
2. zijn echtgenote Johanna Elisabeth de Graaf-Pierson, aan haar man en haar ouders; verder aan haar vriendin M. E. (Goos) de Clercq en freule Sophie von Schmidt,
3. Pauline Hermine Elisabeth Pierson-Gildemeester aan haar moeder,
4. Ida Gregory-Oyens aan haar man, haar schoonzoon De Graaf, haar dochter Bet, haar zoon Allard (bijna honderd brieven), diens vrouw en freule Sophie von Schmidt,
5. Jan Lodewijk Gregory Pierson, aan zijn vrouw en zijn kinderen - De Graaf,
6. Adriaan Gildemeester aan Nicolaas Hendrik de Graaf.

Samen met hetgeen van deze familie reeds aanwezig was in het Archief (zie de Catalogus der Stichting, blz 25 - 27) geeft dit materiaal een waardevol beeld van een Reveil - gezin.

De collectie is nog in bewerking. Van een aantal brieven staat nog niet vast door wie of aan wie zij geschreven zijn.

Er is ook een aantal notariële stukken, grafactes, zakboekjes uit het leger, schoolschriften en tekeningen aanwezig.

ARCHIEF - ESSER

In *De Standaard* van 28 december 1940 stond een artikel over de resident en straatprediker Isaac Esser (zie over hem *BLGNP* sub voce). Daar wordt verteld over een archief - Esser. Dat was een reden, eens op onderzoek uit te gaan bij de familie. Bij professor V. P. Semeijn Esser te Amsterdam bleek het uitgebreide archief ondergebracht te zijn. Deze heeft dit archief nu afgestaan aan het Historisch Documentatiecentrum voor de Geschiedenis van het Nederlands Protestantisme (zie *DNK* 1, 55 - 58). Een voorlopige inventaris is opge maakt van vijf getypte pagina's.

Aanwezig zijn:

1. Allerlei stukken van de vader van Is. Esser, Mr P. H. Esser, diens echtgenote en gezin. Interessant zijn de gegevens uit zijn studententijd in Leiden, vóór 1820 toen hij naar Indië vertrok (zie het reisverslag), waar hij in 1825 overleed.

2. Van Is. Esser zelf vele brieven, reisverslagen, officiële stukken aan de Gouverneur-Generaal (o.a. over de zending op Java, Borneo en onder de Joden), verhandelingen over godsdienstige aangelegenheden, tractaatjes, teksten van toespraken en een zeer interessante autobiografie, voltooid in 1879, met een bijlage over de laatste jaren van zijn vader door I. Esser Jr.
3. Vele brieven van de echtgenotes van Is. Esser, vooral Mevrouw M. W. Esser-Hovy,
4. Vele brieven van de kinderen en kleinkinderen van Is. Esser:
 - a. I. Esser Jr en diens vrouw C. W. Esser-Hovy,
 - b. S. A. Esser,
 - c. Mevrouw J. C. Brummelkamp-Esser (brieven, aantekeningen, lezing, gedichten, foto's),
 - d. J. P. Esser (stukken betr. zijn verblijf in Indië, drukproef van een Madoerese Bijbelvertaling),
 - e. Mevrouw E. J. Esser-Hovy.

P. L. Schram